

Η ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

"Σοφοίς χρω", να συναναστρέφεται με τους σοφούς (Περίανδρος).

Ο Περίανδρος Κυψέλου ο Κορίνθιος (443-355 π.χ.), αλλά και τόσο η οικογενειακή του κατάσταση, όσο και η προσωπική του ζωή, δεν υπήρξαν αρκούντως ισάξιες της Υψηλής του διάνοιας, εν τούτοις διακρίθηκε για την πνευματική του οξύτητα, το σπινθηροβόλο του πνεύμα, την σπάνια θυμοσοφία του.

Υπήρξε ο μέγας κοινωνικός αναμορφωτής της εποχής του.

Κατάργησε τους βάρβαρους θεσμούς και την αγοραπωλησία των δούλων, προστάτευσε τα γράμματα και τις τέχνες, καταπολέμησε την ασωτία και τη χλιδή, θέσπισε την τιμωρία των τεμπέληδων και των οκνηρών.

Στους χρόνους της ακμής, ο Αθηναίος μπόρεσε να διαπλάσει έναν εκ των ωραιότερων τύπων, σε ολόκληρη την ανθρωπότητα άνδρα, ρωμαλέον στο σώμα και λεπτόν στο πνεύμα, Εξ' ου και "νούς υγιής, εν σώματι υγιεί".

Όταν το παιδί γινόταν επτά χρόνων, πήγαινε στο Διδασκαλείο υπό την επιτήρηση του παιδαγωγού, καθήκον του οποίου ήταν να συνοδεύσει το παιδί στο σχολείο, να περιμένει και μόλις τελειώσουν τα μαθήματα να το συνοδεύει ξανά στο σπίτι του, γενικά δε να μέριμνα για την αγωγή του.

Στα διδασκαλία διδάσκονταν τα γράμματα από τους γραμματείς και τη μουσική από τους κιθαρωδούς, η δε φοίτηση διαρκούσε τρία χρόνια.

Ως αναγνωστικά βιβλία (περγαμηνές) χρησίμευαν τα "Έπη του Ομήρου"

Το ποίημα θεωρείτο το κατάλληλο ανάγνωσμα, για τα παιδιά.

Μετά τα παιδιά πήγαιναν στις παλαιστές όπου γυμνάζοντο οι έφηβοι, δίδασκε δε ο παιδοτρίβης και οι γυμναστικές ασκήσεις, δεν ήταν τόσο σκληρές όσο των Σπαρτιατών, περιλάμβαναν κυρίως το "πένταθλον" (δρόμος, άλμα, πάλη, δίσκος, ακόντιο).

Οι σοφιστές συγκέντρωναν ποικίλη εγκυκλοπαιδική μόρφωση κι έδιναν τα μαθήματά τους περιοδεύοντας από πόλη, σε πόλη, σε πλατείες, σε δρόμους και σε άλλα δημόσια πολυσύχναστα μέρη, εκεί όπου υπήρχαν ευκαιρίες να συνδιαλέγονται και να συζητούν με το κοινό, η δε φιλοσοφική τους θεωρία, ήταν ο σκεπτικισμός.

Περίφημοι σοφιστές ήταν, ο Πρωταγόρας, ο Γοργίας, ο Πρόδικος και ο Ιππίας, από τα σπουδαιότερα δε σχολεία φιλοσόφων, ήταν το Λύκειο του Αριστοτέλη και η Ακαδημία Πλάτωνος.

Ο Πλάτων (429-448 π.χ.) είναι ο πρώτος συγγραφέας ο οποίος έγραψε επιστημονικό βιβλίο "περί αρετής". Η πολιτεία και οι "Νόμοι" του Πλάτωνος, διεγείρουν το αδιάπτωτο και αμέριστο ενδιαφέρον και την εκτίμηση των παιδαγωγών, αλλά και εκείνων που σωστά και λογικά σκέπτονται και ενεργούν.

Ο Πλάτων θέλει οι άρχοντες να φιλοσοφούν ή οι φιλόσοφοι να γίνουν άρχοντες, ενώ όσον αφορά την ύλη για διδασκαλία, απαιτεί να είναι ικανή, να προάγει τα ήθη των νέων.

Οποιαδήποτε σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα, στον ευαίσθητο αυτό σημείο, μόνο θλίψη και θυμηδία θα προκαλέσει.

Ο διάσημος πρόγονος μας, φιλόσοφος, Αριστοτέλης (384-322 π.Χ.), που γεννήθηκε στα Στάγिरα της Μακεδονίας μας, ίδρυσε στην Αθήνα ρητορική Σχολή και δίδασκε στο Λύκειο όρθιος, συνεχώς περπατώντας γι' αυτό και η Σχολή του ονομάστηκε "Περιπατητική".

Με την ευρεία του μόρφωση, τις εγκυκλοπαιδικές του γνώσεις, ήταν προορισμένος να βλέπει σαφέστατα τα πράγματα της Αγωγής.

Μαθήτευσε στη Σχολή του Πλάτωνος, την οποία ονόμαζε "Ιερόν των Μουσών".

Αντιθέτως προς τον ιδεαλιστή Πλάτωνα, επέκρινε δριμύτατα τον κοινωνισμό του, υπερασπισθείς την οικογένειά και την ατομική ιδιοκτησία, θεωρώντας την ως σπουδαίο παράγοντα αγωγής.

Ο Αριστοτέλης διακρίνει, τρία στάδια ανάπτυξης της σωστής αγωγής:

-Πρώτον την σωματικήν, - δεύτερον του ενστίκτου ή της κατωτέρας αισθητικότητας και - τρίτον την ανάπτυξη της διανόησης.

Γιός ιατρού και κάτοχος πολλών φυσικών γνώσεων, ιδρυτής του θετικισμού στην Ελληνική Φιλοσοφία και στις επιστήμες της Λογικής, της Φυσικής και μεταφυσικής, της Ψυχολογίας και της Ρητορικής, για την ηθική αγωγή ζητεί, να ληφθεί πρόνοια από νεαρότατη ηλικία.

Δεν δέχεται την ιδιωτική αγωγή των Αθηναίων, αλλά ζητά από την πολιτεία, να διευθύνει την εκπαίδευση των νέων, για να είναι ενιαίος για όλους ο σκοπός της αγωγής, ο οποίος συνιστάται κυρίως, στο να διδάξουν την αρετή.

Ο δε "Μέγιστος Αλέξανδρος ο Μακεδών" είπε για τον ευφυέστατο διαχρονικά φιλόσοφο :

"Εις τον πατέρα μου οφείλω το ζην, εις δε τον διδάσκαλό μου, το ευ ζην".

Είθε και στις μέρες μας, να βρεθούν ισάξιοί του, διδάσκαλοι και ηγήτορες, ως προς την "καλή και αγαθή" (με την έννοια της "αξίας" σκέψη), που να αφορά τη σωστή, εφικτή, αποδοτική αγωγή των νέων.

Σας ευχαριστώ

Δημήτριος Μητρόπουλος